

<https://helda.helsinki.fi>

Helttasienet, tatit, kupusienet

von Bonsdorff, Tea

2023-01-14

von Bonsdorff , T , Kytövuori , I A , Vauras , J , Niskanen , T M , Liimatainen , K , Salo , P V
T , Höijer , P , Ohenoja , E , Huhtinen , S , Kosonen , L , Kekki , T , Lahti , M , Kokkonen , K ,
Toivonen , M & Ruotsalainen , A 2023 , ' Helttasienet, tatit, kupusienet ' , Lajiluettelo ,
Vuosikerta. 2022 , Sivut 78-79 . < <http://urn.fi/URN:ISSN:2490-0907> >

<http://hdl.handle.net/10138/356455>

cc_by
publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Sienet – Fungi

Sienten muoto- eli eliöryhmäjaottelu ei ole vielä täysin vakiintunut. Lajimäärät saattavat näissä ryhmäajoissa tämän vuoksi jonkin verran vaihdella ja ne ovat siis suuntaa-antavia.

Helttasienet, tatit, kupusienet

Tea von Bonsdorff, Ilkka Kytövuori, Jukka Vauras, Tuula Niskanen, Kare Liimatainen, Pertti Salo, Paavo Höijer, Esteri Ohenoja, Seppo Huhtinen, Lasse Kosonen, Tapio Kekki, Mauri Lahti, Katri Kokkonen, Mika Toivonen & Anna Liisa Ruotsalainen

Helttasienet, tatit ja kupusienet ovat kantasienten (Basidiomycota) muotoryhmiä, joihin kuuluvat lähes kaikki muut suursienet paitsi kääväkkäät. Muotoryhmien lajit eivät välttämättä ole läheistä sukua toisilleen, vaan ne on sijoitettu muotoryhmiin itiöemien ulkoisen samankaltaisuuden vuoksi.

Lajiluettelon perustana on vuoden 2010 ja 2019 uhanalaisuuden arviointiin koottu lajilista Suomen helttasienistä, tateista ja kupusienistä (von Bonsdorff ym. 2010, 2019a, 2019b). Suomen helttasienten ja tattien ekologinen luettelo (Kytövuori ym. 2005) on ollut v. 2010 kootun lajiluettelon merkittävänä lähteenä.

Luetteloa päivitettiin v. 2019 uhanalaisuusarvioinnin yhteydessä ja sen jälkeen muutoksia on tehty v. 2020–2021. Muutoksia on tehty pääasiassa suku- ja lajitasolla sekä virheitä on korjattu. Kaikki edelliseen luetteloon 2020 tehdyt muutokset ovat yksityiskohtaisesti nähtävissä muutostaulukosta (liite 2).

Lajikäsitteet muuttuvat nopeaan tahtiin, uusia lajeja löydetään ja kuvataan tieteelle. Sukuja sekä heimoja jaetaan yhä pienempiin ryhmiin. Suomesta on löydettävissä vielä runsaasti uusia kantasienilajeja. Lajiluettelon päivittäminen on siten jatkuva.

Tieteellinen nimistö koostuu uusimpien taksonomisten julkaisujen, Index Fungorum -tietokannan ja osin vielä Funga Nordica (Knudsen ym. 2012, Index Fungorum Partnership 2021) käyttämästä nimistöstä. Nimistö ei ole täysin vakiintunutta, jonka vuoksi tässä listassa saattaa esiintyä nimiä, jotka poikkeavat muualla käytetyistä. Suomalaiset nimet on hyväksynyt Suomen Sieniseura ry:n yhteydessä toimiva nimistötoimikunta.

Suomalaisia helttasieni-, tatti- ja kupusienilajeja (& ml. kuppimaiset) on luetteloitu yhteensä 2235 lajia.

Lähteet

von Bonsdorff, T., Haikonen, V., Huhtinen, S., Härkönen, M., Kaukonen, M., Kirsi, M., Kosonen, L., Kytövuori, I., Ohenoja, E., Paalamo, P., Salo, P., Sivonen, E., Vauras, J., Kotiranta, H., Junninen, K., Saarenoksa, R., & Kinnunen, J. 2010. Sienet. – Teoksessa: Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.), Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010: 231–277. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

von Bonsdorff, T., Niskanen, T., Kytövuori, I., Vauras, J., Liimatainen, K., Höijer, P., Ruotsalainen A. L., Salo, P., Ohenoja, E., Kosonen, L. & Huhtinen, S. 2019a. Helttasienet ja tatit. Julk.: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U. M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. S. 204–233.

von Bonsdorff, T., Lahti, M., Vauras, J., Huhtinen, S., Ruotsalainen A. L., Ohenoja, E., Kosonen, L. & Salo, P. 2019b. Kupusienet. Julk.: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U. M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. S. 248–252.

Index Fungorum Partnership 2021. Index Fungorum. <http://www.indexfungorum.org>

Knudsen, H. & Vesterholt, J. (toim.) 2012. Funga Nordica. Agaricoid, boletoid, clavarioid, cyphelloid and gastroid genera. – Nordsvamp, Copenhagen. 1083 s.

Kytövuori, I., Nummela-Salo, U., Ohenoja, E., Salo, P. & Vauras, J. 2005. Helttasienten ja tattien levinneisyystaulukko. – Teoksessa: Salo, P., Niemelä, T., Nummela-Salo, U., & Ohenoja, E. (toim.), Suomen helttasienten ja tattien ekologia, levinneisyys ja uhanalaisuus. Suomen ympäristö 769: 109–224. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 526 s.